

LIETUVOS GYVENTOJŲ APKLAUSA APIE SAVIVALDYBIŲ ATVIRUMĄ

TYRIMO REZULTATAI
2014 M. RUGSĖJIS

spinter tyrimai

INFORMACIJA APIE TYRIMĄ

Tyrimo tikslas: iširti, pagal kokius kriterijus Lietuvos gyventojai sprendžia, ar savivaldybės yra atviros ir linkusios bendradarbiauti su vietos gyventojais, kokią informaciją, jų nuomone, savivaldybės institucijos turėtų teikti viešai, ir pagal ką gyventojai sprendžia, ar jų savivaldybė dirba gerai ir efektyviai.

Pirmojo tyrimo etapo metu buvo atliktos dvi fokusuotos grupinės diskusijos su savivaldybių, nevyriausybinių sektoriaus, bendruomenių atstovais. Diskusijų metu gauta informacija padėjo TILS geriau suprasti tiriamą problemą, ji taip pat buvo panaudota kuriant klausimyną.

Antrojo etapo metu padaryta reprezentatyvi Lietuvos gyventojų apklausa standartizuotu betarpišku interviu būdu. Tyrime naudotas daugiapakopės stratifikuotos tikimybinės atrankos metodas. Šis atrankos metodas užtikrina duomenų reprezentatyvumą, t. y. kiekvienas šalies namų ūkis turi vienodas galimybes būti apklaustas ir atrankinė visuma pagal tikslinius kriterijus atitinka generalinę visumą. Iš viso apklausoje dalyvavo 1005 gyventojai, jų amžius – 18 – 75 metai.

Gyventojų apklausą 2014 m. liepos 17-24 d. atliko Visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų bendrovė „Spinter tyrimai“. Tyrimą organizavo „Transparency International“ Lietuvos skyrius (TILS).

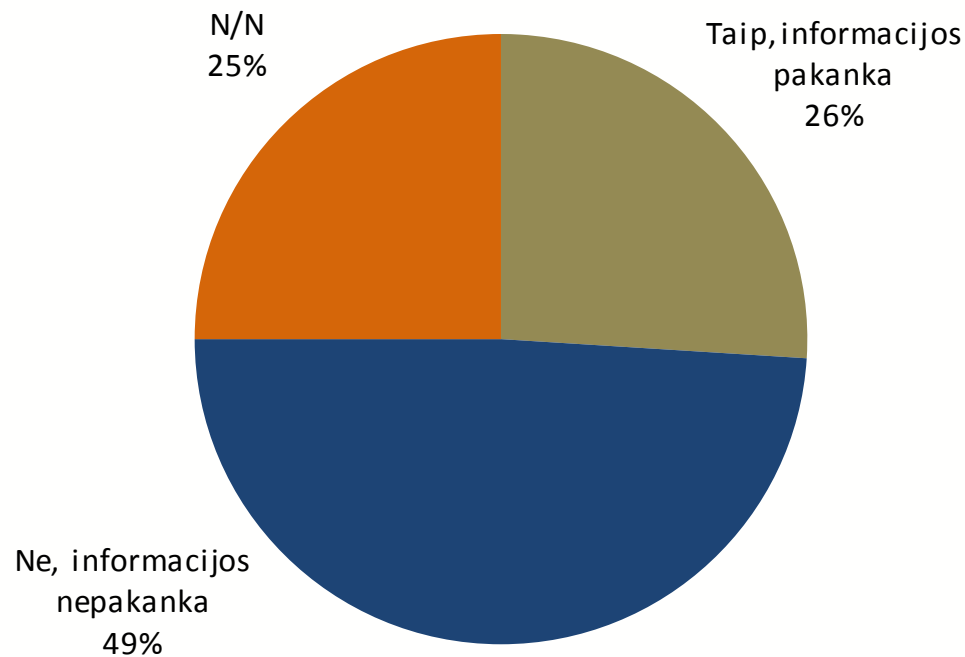
Tyrimą finansuoja Europos ekonominės erdvės finansinio mechanizmo Nevyriausybinių organizacijų (NVO) Programa.

INFORMACIJOS APIE GALIMYBES DALYVAUTI SAVIVALDYBĖS KLAUSIMŲ SVARSTYME PAKANKAMUMAS (%)

Ar Jums pakanka informacijos apie tai, kaip galite dalyvauti klausimų svarstyme savivaldybėje ir pateikti savo pasiūlymus?

N=1005

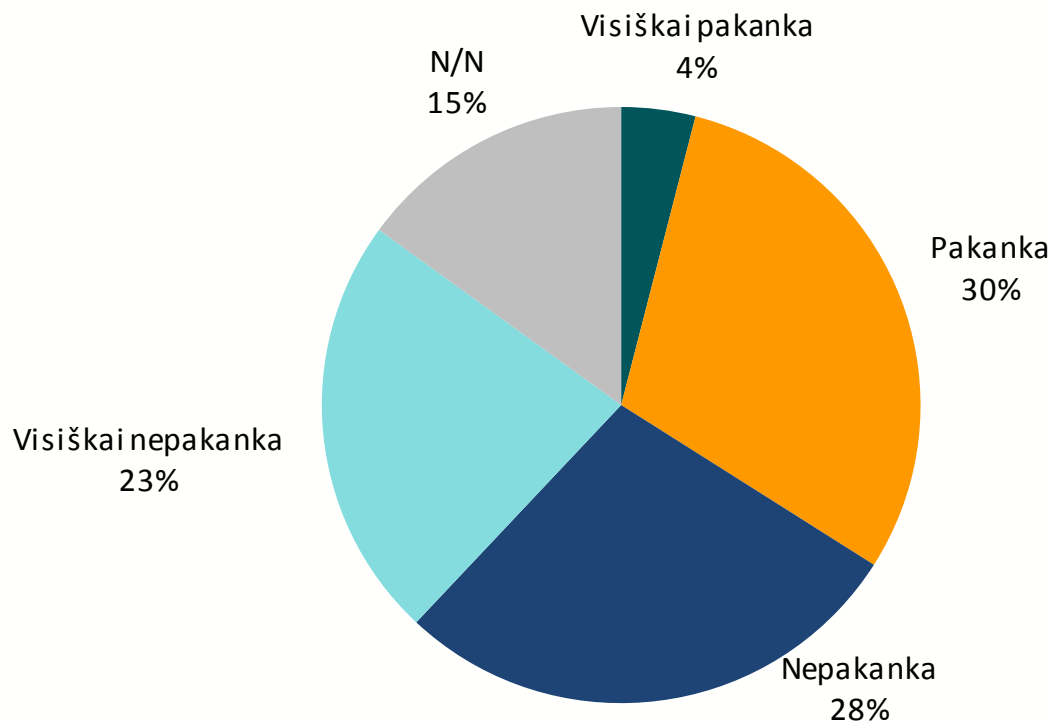
Informacijos dažniau pakanka vyriausiems (56 m. ir daugiau) tyrimo dalyviams.

PASITENKINIMAS SAVIVALDYBĖS TEIKIAMA INFORMACIJA APIE SAVO VEIKLĄ (%)

Ar Jums pakanka informacijos, kurią savivaldybė teikia atsiskaitydama už savo veiklą?

N=1005

**Galimi keli atsakymai;
suma viršija 100%*

TINKAMOS SAVIVALDYBĖS ATSISKAITYMO GYVENTOJAMS UŽ SAVO VEIKLĄ PRIEMONĖS (%)

Ką, Jūsų nuomone, savivaldybė turėtų daryti, kad tinkamai atsiskaitytų gyventojams už savo veiklą?

Veiklos ataskaitas, parašytas suprantama, ne biurokratiškai kalba, dažniau paminėjo 26-35 m. respondentai, vidurinio išsimokslinimo atstovai, vidutines pajamas (501-1000 Lt) turintys apklaustieji, mažesnių miestų, rajonų centrų ir kaimo vietovių gyventojai. Nuveiktų darbų viešinimą – mažesnių miestų, rajonų centrų ir kaimo vietovių gyventojai. Pajamų ir išlaidų skelbimą savivaldybės tinklalapyje – 26-55 m. tyrimo dalyviai, aukštesnio išsimokslinimo atstovai bei didesnių pajamų grupės (virš 1000 Lt) atstovai.

SAVIVALDYBĖS DARBO KOKYBĖS VERTINIMO KRITERIJAI (%)

Pagal kokius kriterijus Jūs asmeniškai vertinate savivaldybės darbo kokybę?

N=1005

**Galimi keli atsakymai;
suma viršija 100%*

SAVIVALDYBĖS INFORMACIJOS POREIKIS (%)

Kokią savivaldybės informaciją Jums kaip piliečiui būtų svarbu žinoti?

N=1005

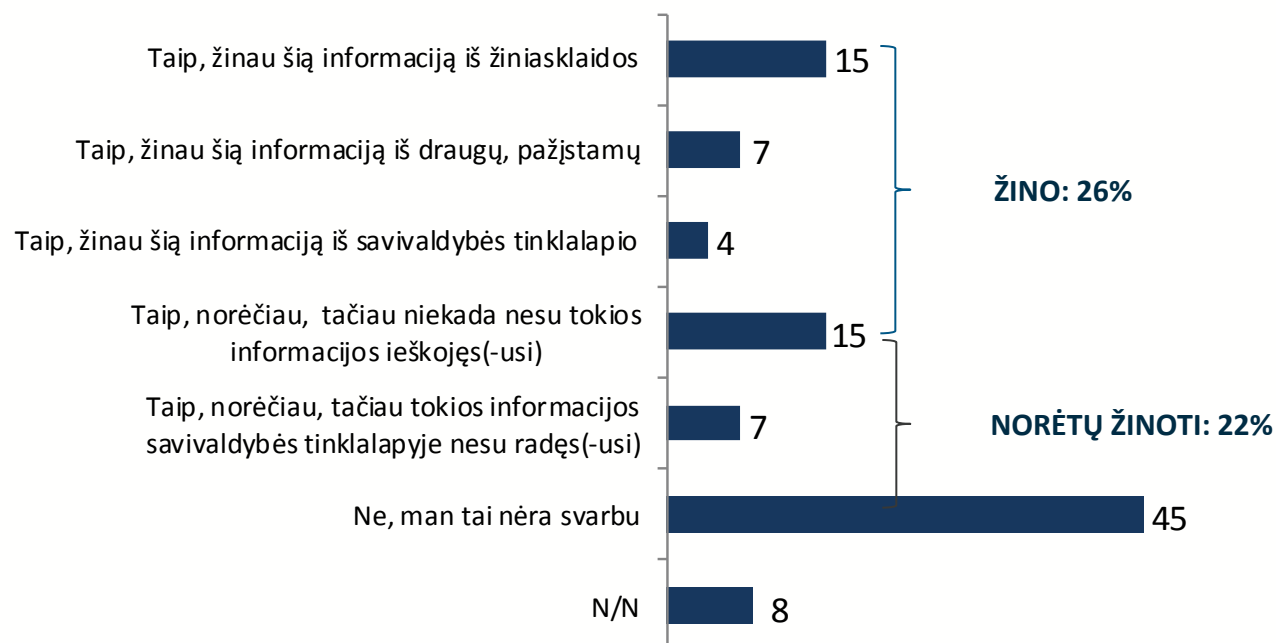
**Galimi keli atsakymai; suma viršija 100%*

INFORMACIJOS APIE SU SAVIVALDYBE BENDRAUJANČIAS INTERESŲ GRUPES POREIKIS (%)

Ar norėtumėte žinoti, su kokiomis interesų grupėmis (verslo atstovais, vyriausybių ir nevyriausybių organizacijų) susitinka vietos politikai ir savivaldybės darbuotojai?

N=1005

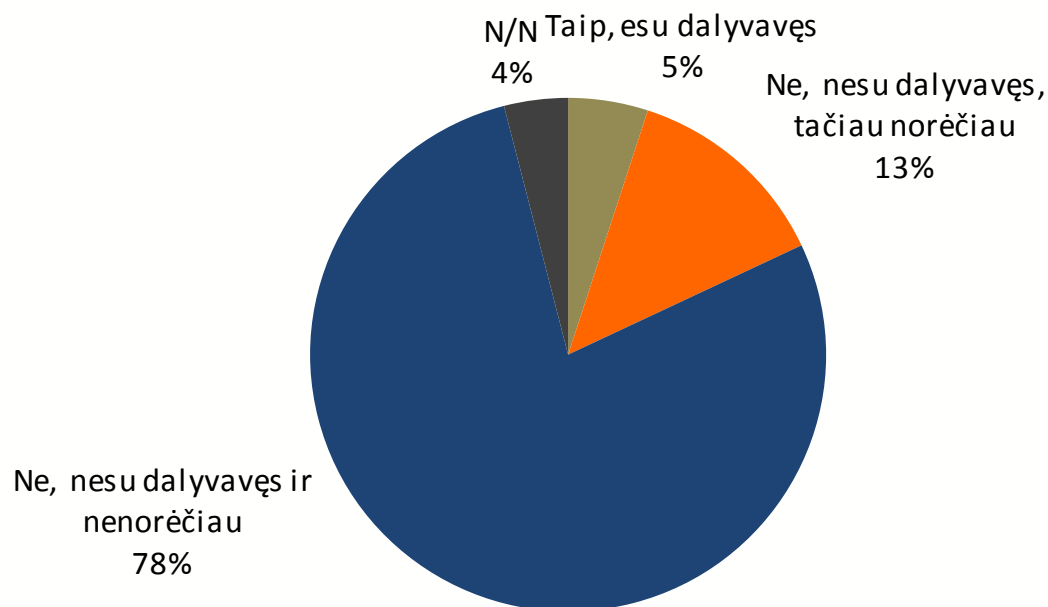
Apskritai nesuinteresuoti tokia informacija dažniau yra žemiausio išsimokslinimo atstovai ir mažesnių miestų, rajonų centrų gyventojai.

DALYVAVIMAS SVARSTANT SAVIVALDOS KLAUSIMUS (%)

Ar esate dalyvavęs savivaldybės organizuotose viešose konsultacijose su gyventojais, kurių metu savivaldybėje buvo svarstomi įvairūs savivaldos klausimai?

N=1005

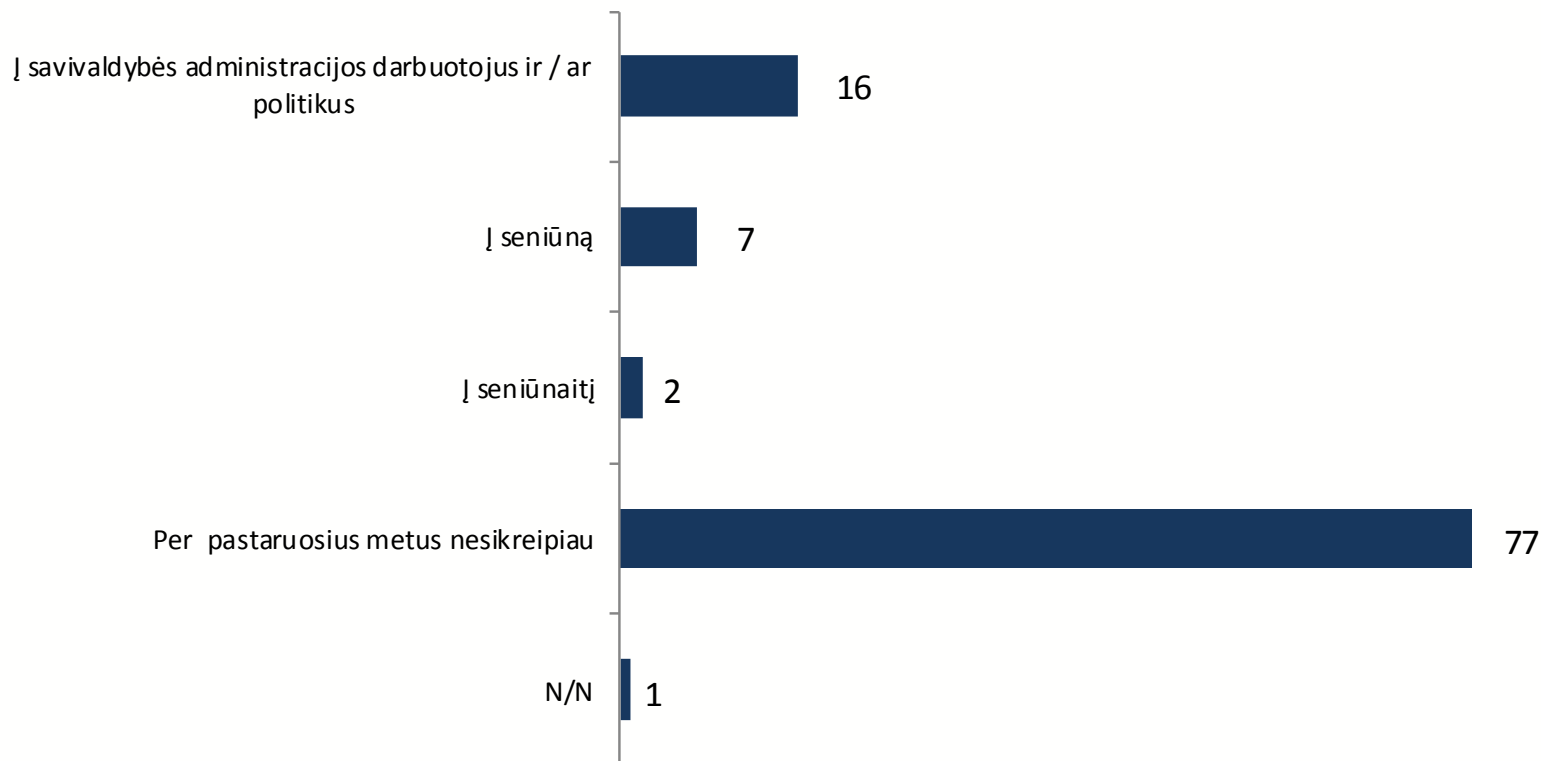

KREIPIMASIS Į SAVIVALDOS ATSTOVUS PER PASKUTINIUS METUS (%)

Į kokius savivaldos atstovus esate kreipęsi per pastaruosius metus?

N=1005

Kreiptis į savivaldybės administracijos darbuotojus dažniau teko mažiausių pajamų grupės (iki 500 Lt) atstovams, mažesnių miestų, rajonų centrų ir kaimo vietovių gyventojams.

APIBENDRINIMAS

Lietuvos gyventojams ne visada pakanka informacijos apie konkrečias savivaldybių veiklas. Vietos valdžios darbo kokybę jie dažniausiai vertina pagal viešąsias paslaugas ir rinkiminių pažadų įgyvendinimą.

Pusė respondentų (49 proc.) nurodė, kad viešųjų paslaugų kokybę savivaldybėje jiems yra vienas svarbiausių veiksnių, pagal kuriuos jie vertina savivaldybių darbą. 37 proc. gyventojų apie vietos institucijų veiklą sprendžia pagal savivaldybės politikų rinkiminių pažadų įgyvendinimą, 27 proc. - pagal savivaldybės viešai teikiamos informacijos kiekį, 25 proc. - gyventojų įtraukimą į sprendimų priėmimą. Kas penktam gyventojui (23 proc.) svarbu, ar savivaldybė atsižvelgia į gyventojų pateiktus siūlymus svarstant svarbius vietos klausimus.

Pusei šalies gyventojų (51 proc.) nepakanka informacijos, kurią savivaldybės teikia apie savo veiklą. Dauguma norėtų, kad vietos institucijos atskaitas rašytų suprantamesne kalba, aiškiai informuotų, kokie darbai buvo pradėti ir tęsti kadencijos metu, koks padarytas progresas. 28 proc. apklaustųjų norėtų, kad savivaldybė detaliai skelbtų visas pajamas ir išlaidas.

Viešose konsultacijose, kurių metu gyventojai savo išrinktiems atstovams ar valstybės institucijų darbuotojams gali teikti pasiūlymus ar išsakyti nuomonę, yra dalyvavę tik 5 proc. šalies gyventojų. Dar 13 proc. teigia, kad viešose konsultacijose dalyvauti norėtų, tačiau daugumai jų (63,8 proc.) nėra aišku, kaip tai daryti.

Paklausti, kokią savivaldybės informaciją jiems, kaip piliečiams, svarbu žinoti, 41 proc. gyventojų nurodė informaciją apie savivaldybės teikiamas viešąsias paslaugas, 29 proc. –savivaldybės skolą ir jos priežastis, 27 proc. - ką konkrečiai savivaldybė daro mažindama korupciją vietos lygmenyje. Dauguma gyventojų (77 proc) per pastaruosius metus į savivaldybės atstovus nesikreipė.

WWW.TRANSPARENCY.LT

www.facebook.com/tilietuva

© 2014 „Transparency International“ Lietuvos skyrius. All rights reserved.